

שלהיות עורך דין משמעו לשאת באחריות רבה ורחבה ולנהוג תמיד בצורה אתית, שהיא מעבר למה שקבוע בחוק. במהלך השיעורים יילמדו סוגיות אתיות בתהליך התמחות והקבלה למקצוע, ילובנו סוגיות העומדות בבסיס המקצוע ומעוררות מחלוקות אתיות רבות בקרב ציבור עורכי הדין והמשפטים כמו ניגוד עניינים, שכר טרחה, נאמנות ללקוח ולבית המשפט ועוד. הנוכחות בקורס היא חובה, בכפוף לאמור בתקנון המכללה ובכפוף להוראות ולנהלים המוסכמים בבית הספר למשפטים. רשימת הקריאה המובאת להלן היא חובה והסטודנטים מתבקשים לקרוא אותה ולהיות מוכנים בשיעורים להציג בכיתה פסקי דין ואירועים בהתאם לנושאים. המרצה שומרת לעצמה את הזכות לפנות לסטודנטים בשמם ולבקשם להרצות בקצרה אודות חומר הקריאה. מטרת ההרצאות היא ללמד, להבהיר ולחדד את הנושאים שבקורס ואינן מהוות תחליף לקריאת החומר טרם השיעור. יובהר כי המרצה תהיה נכונה לענות לשאלות הקשורות לאי הבנת החומר במסגרת שעות הקבלה שצוינו לעיל ובתיאום מראש. לשיעורים יש להביא את חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961 (להלן-"החוק") ואת כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית"), התשמ"ו-1986 (להלן-"הכללים") וכן את רשימת הקריאה הזו. החוקים זמינים לכם במאגרי המידע האלקטרוניים.

הערה: במהלך הקורס תינתן מטלה אחת שמשקלה 20 נקודות.

דרישות קדם: אתיקה מקצועית א'.

Drafting Legal Documents	ניסוח מסמכים משפטיים	701460-1
		701460-2
סמסטר ב'	2 ש"ס	ד"ר דניאלה אסרף
	2 נ"ז	

תקציר הקורס

בשנים האחרונות הלכה והתרחבה ההכרה בחשיבות הניסוח המשפטי במערכת המשפט. חשיבות זו הגיעה לשיאה, בין היתר, בהחלטת הועדה הבוחנת בלשכת עורכי הדין: החל ממאי 2015 בחינות ההסמכה בכתב כוללים חלק נוסף שעניינו "ניסוח מסמכים משפטיים", בהתאם לתקנה 18ב(ג) לתקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובמקצועות מעשיים), התשכ"ג-1962. חשיבות הניסוח המשפטי באה לידי ביטוי אף בחיי המעשה. כידוע, עבודת המשפטן כרוכה כחלק בלתי נפרד מתפקידו בניסוח מסמכים משפטיים. אנשי אקדמיה, עורכי דין ושופטים עוסקים בכמויות אדירות של מסמכים: מכתבים, כתבי בי-דין, חוזים ועוד. לאופן ניסוח מסמכים משפטיים השלכות מרחיקות לכת עד כדי דיני נפשות. בנוסף, ציבור הלקוחות נוטה לשפוט את עורכי הדין על פי הדברים הנכתבים ועל פי איכות הניסוח שלהם. במסגרת הקורס ילמדו, בין היתר, הנושאים הבאים: הכללים הצורניים והמהותיים לכתיבת מסמכים משפטיים; ניסוח חוזים בנושאים שונים; ניסוח מכתבים; ניסוח כתבי בי-דין בתחום האזרחי, המנהלי והפלילי ועוד. נושאי הקורס יילמדו על רקע הרפורמה החדשה בתקנות סדר הדין האזרחי התשע"ח-2018. הקורס יתקיים באופן מקוון כשיעור כפול מדי שבועיים. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל מקומיים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: הבעה עברית מתקדמת למשפטים.

Tax Law			דיני מיסים	701260-1
שנתי	4 נ"ז	2 ש"ס	פרופ' נלי מונין	

תקציר הקורס

מטרת הקורס היא להכיר את מערכת המס הקיימת בישראל, ללמוד את מושגי היסוד שלה, להבין מהן מטרותיה וכיצד היא פועלת להשגתן. בנוסף, יינתן דגש על משמעותם של דיני המס לאזרח ולאיש העסקים בחיי היומיום. במסגרת הקורס יילמדו הנושאים הבאים: שיקולים במדיניות המס; תמהיל המס; מערכת המס בישראל; מס הכנסה: החייבים במס; ההכנסה החייבת וסיווגה; הוצאות והפסדים; זיכויים ופטורים; מס חברות; מס ריווח הון; מיסוי מקרקעין; מע"מ; מס קניה; מכס; מניעת התחמקות ממס; אמנות מס בינלאומיות; בעיות מיסוי בעולם גלובלי.

דרישות קדם: אין.

קורס זה מהווה תנאי קדם לקורס International Taxation

Law and Economics			ניתוח כלכלי של המשפט	703240
סמסטר א'	2 נ"ז	2 ש"ס	ד"ר דניאלה אסרף	

תקציר הקורס

על פי הגישה הכלכלית למשפט, מערכת המשפט היא מוסד חברתי מרכזי שייעודו לשפר את הרווחה החברתית. במישור הפוזיטיבי, טוענת הגישה הכלכלית שעידוד ההתנהגות חברתית יעילה היא ההסבר הטוב ביותר להתגבשות המשפט לתחומיו השונים. במישור הנורמטיבי, ממליצה הגישה על קביעת כללים משפטיים היוצרים תמריץ להתנהגות יעילה. בעזרת המודל הכלכלי, המניח התנהגות רציונאלית, נבחן האם וכיצד מכוון המשפט להתנהגות יעילה, ונעמוד על היישומים העיקריים של הגישה הזו בתחומי משפט שונים, לרבות דיני חוזים. כמו כן נעסוק בהארות מהמחקר הביהביוראלי.

הקורס יתקיים באופן מקוון כשיעור כפול מדי שבועיים. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: אין.

שנה ד'

Evidence Law

סמסטר א'

6 נ"ז

6 ש"ס

דיני ראיות

ד"ר אסף הרדוף

701300-1

תקציר הקורס

דיני הראיות הם חלק מכריע בבניית תיק משפטי ובניהולו. השפעת דיני הראיות על התיק, לעתים, עולה על זו של הדין המהותי. בעוד המשפט המהותי, הפלילי והאזרחי קובע מהן העובדות הטעונות הוכחה, דיני הראיות קובעים כיצד ניתן וכיצד לא ניתן להוכיח את העובדות האמורות. הקורס ייגע, ברובד תיאורטי ופרקטי, בסוגיות מרכזיות בדיני ראיות, לרבות: מושגי יסוד בדיני ראיות כמו רלבנטיות, מהימנות, משקל וקבילות; הכשרות להעיד; חסיונות לטובת הפרט, חסיונות מקצועיים וחסיונות לטובת המדינה; פסילת ראיות בגין אופן השגתן; פסילת ראיות מפוקפקות; נטלים, חזקות ומידות ההוכחה במשפט; דרישת הדיות במשפט הפלילי ועוד.

דרישות קדם: אין.

Legal Practice

סמסטר א'

0 נ"ז

4 ש"ס (מפגש פעם בשבועיים)

פרקטיקה משפטית

נציגה של חברת "המתמחה"

700080

תקציר הקורס

מה שהופך אדם לאיש מקצוע מעולה היא יכולת החשיבה הרב מימדית. הדבר נכון במיוחד בעולם המשפטי המתפתח החל משלב ההתמחות. שלב ההתמחות הוא שלב חשוב בחיים המקצועיים של עורך הדין. בשלב זה המתמחה חווה לראשונה את הפרקטיקה, ונדרש לחשיבה רב מימדית. מטרתה של סדנה זו היא להציג בפני הסטודנטים המצויים בשלבים מתקדמים של לימודיהם את השלב הבא בתהליך הפיכתם לעורכי דין – שלב ההתמחות, ולצידם בכלים המתאימים – פרקטיים ויישומיים – להשתלבות חלקה ומהירה בהתמחות ולהצלחה מרבית בה. בסדנה זו יחוו הסטודנטים סימולציות בחיי המתמחה וילמדו כיצד למקסם את יכולותיהם המשפטיות-מעשיות לקראת ההתמחות. זאת, תוך שימת הדגש על הקריטריונים להפיכת מתמחה למתמחה מצטיין ובכך להגביר את סיכוייו להשתלב בהצלחה במקצוע. הסדנה משלבת מפגשים פרונטאליים ומשימות אינטרנטיות אשר על הסטודנטים לבצע בתקופות מוגדרות מהמחשב הפרטי שלו. הסדנה נועדה לפתח את החשיבה המשפטית של מתמחה, תוך הצבתו כבר בשלב זה באירועים ומקרים פוטנציאליים שיכינו אותו לשלב הבא והקריטי בחייו המקצועיים – שלב ההתמחות. במסגרת הסדנה ישולבו תובנות רוחב הנוגעות לפיתוח המיומנויות המעשיות החיוניות למתמחה ולאחר מכן לעורך הדין. לצד זאת, בסדנה יילמדו תכנים אופרטיביים מקצועיים בשלל ענפי המשפט. בנוסף, כחלק ממערך ההכנה לבחינת סיום הסדנה, יילמדו כללי מפתח ושיטות עבודה והערכה בפתרון שאלות רב-ברירה, המהוות חלק מרכזי בבחינת הסיום כללי מפתח ושיטות שאין הקורס מקנה נ"ז, חשיבותו לעתידם המקצועי של הסטודנטים – הן בשלב ההתמחות והן בבחינות

ההסמכה עצמן – לא יסולא בפז. בוגרים אשר השתתפו בסדנה העצימו באופן ניכר את סיכויי ההצלחה בבחינת ההסמכה.

דרישות קדם: אין.

קורסי בחירה

Companies and Individuals in Difficulties

סמסטר א'

3 נ"ז

3 ש"ס

חברות ויחידים בקשיים

703490-1

ד"ר דניאלה אסרף

תקציר הקורס

בשנים האחרונות אנו עדים לעליה משמעותית במצבים שבהם אישיות משפטית נכנסת להליכי חדלות פירעון, היינו סיטואציה שבמסגרתה היא אינה יכולה לפרוע את חובותיה לנושיה. מצב דברים זה עשוי להוביל לפירוק (במידה ומדובר בחברה) או לפשיטת רגל (במידה ומדובר באדם פרטי). במסגרת הקורס נתמקד ביחידים ובחברות אשר מצויים בקשיים כלכליים, קשיים העשויים להוביל להליכי חדלות פירעון, הליכים הכוללים אספקטים מגוונים ואשר עלולים להשפיע על מגוון "שחקנים משתתפים" כגון בעלי מניות, נושאי משרה, עובדים, ספקים, בנקים, לקוחות ועוד. בין יתר הנושאים שנלמד בקורס: מושגי יסוד בחדלות פירעון; הליך פירוק חברה; כינוס נכסים; הקפאת הליכים; הבראת חברות; סדרי קדימויות; הסדרי נושים; מעשה פשיטת רגל; הכרזה על פשיטת רגל והשלכותיה; הפטרים ותביעות חוב; בעלי תפקידים ואחריותם ועוד. לימוד הנושאים ייעשה על רקע הרפורמה החדשה אשר באה, בין היתר, לידי ביטוי בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018. החוק אושר במליאת הכנסת ביום 5.3.2018 ונכנס לתוקף החל מחודש ספטמבר 2019.

דרישות קדם: דיני תאגידים.

Writ of Execution

סמסטר א'

2 נ"ז

2 ש"ס

דיני הוצאה לפועל

703470-1

פרופ' פבלו לרנר

תקציר הקורס

מטרת הקורס היא לתת בעיקר רקע עיוני, לגבי היבטים מרכזיים בדיני הוצאה לפועל (אם כי נדון גם בהיבטים מעשיים של התחום) דיני הוצאה לפועל הם תחום בעל חשיבות רבה, הן בפן הנורמטיבי והן בפן החברתי, אשר בשנים האחרונות עברו שינויים משמעותיים בניסיון להשיג שתי מטרות אשר לכאורה מנוגדות: האחת, להגן על זכות הקניין של הזוכה ולסייע לו לגבות את חובו במהירות וביעילות, והשנייה, מטרה המסתמנת לאחרונה על ידי המחוקק, להגן על החייב אשר בשל מצבו הכלכלי אינו יכול לעמוד בתשלום החוב, זאת עם שמירה על זכויותיו, על כבודו ועל חירותו. הקורס יתמקד בסוגיות אלו. בין הנושאים שיידונו: המבנה של חוק ההוצאה לפועל (1967), דרכי האכיפה, פתיחת תיק ההוצאה לפועל, מסלולי גבייה, הגבלות על חירות החייב לרבות פגיעה בפרטיותו. נושא העיקול יהיה מרכזי בדיונים וכן נעסוק בעיקולים שונים (מיטלטלין, מקרקעין וצד שלישי). בנוסף נעסוק בדרכים למימוש משכון או משכנתה ובהגנות שהחוק נותן לחייבים בעניין זה. במהלך הקורס נדון

גם בהשוואה בין כלי ההוצאה לפועל לבין פשיטת רגל, לרבות סוגיית ההפטר, זאת נוכח השינויים שבתחום הנכס לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (2018). חלק של הדיון בשיעורים יתבסס על שאלות לדוגמה מבחינות לשכת עורכי הדין בנושא דיני ההוצאה לפועל והסטודנטים יתבקשו להשיב עליהן. הקורס יתקיים באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: אין.

Real Estate Issues	סוגיות במקרקעין	703200-1
סמסטר א'	2 ש"ס	ד"ר פנינה ליפשיץ-אבירם
	2 נ"ז	

תקציר הקורס

הקורס בנושא של עסקאות במקרקעין והוא קורס חשוב בפן המעשי של הכרת עסקאות במקרקעין על כל סוגיהן. הקורס יעסוק בעסקאות שונות בתחום המקרקעין וביכולת המשפטית לתכנן את העסקה מבחינה משפטית כולל היבטי מס. בקורס ילמד הסטודנט ללוות את הלקוח החל מרכישת נכס לשימוש אישי (דירות, בתי עסק) וכלה בעסקאות נדל"ן רחבות היקפים (בניינים, תחנות דלק, עסקות רכישה והשכרה חוזרת) וכו'. במהלך הסמסטר יידרשו הסטודנטים להרצות על הנושא שנבחר עבורם ואשר אותו חקרו ובדקו במהלך הסמסטר. הנוכחות בקורס היא חובה, בכפוף לאמור בתקנון המכללה ובכפוף להוראות ולנהלים המוסכמים בבית הספר למשפטים. רשימת הקריאה המובאת להלן היא חובה והסטודנטים מתבקשים לקרוא אותה ולהיות מוכנים בשיעורים להציג בכיתה פסקי דין ואירועים בהתאם לנושאים. המרצה שומרת לעצמה את הזכות לפנות לסטודנטים בשמם ולבקשם להרצות בקצרה אודות חומר הקריאה. מטרת ההרצאות היא ללמד, להבהיר ולחדד את הנושאים שבקורס ואינן מהוות תחליף לקריאת החומר טרם השיעור. יובהר כי המרצה תהיה נכונה לענות לשאלות הקשורות לאי הבנת החומר במסגרת שעות הקבלה שצוינו לעיל ובתיאום מראש.

דרישות קדם: דיני חוזים, דיני קניין.

Advanced Issues in Real Estate Taxation	סוגיות מתקדמות במיסוי מקרקעין	703290-1
סמסטר א'	2 ש"ס	ד"ר קרנית מלכא-טיב
	2 נ"ז	

תקציר הקורס

הקורס יעסוק בעקרונות היסוד של חוק מיסוי מקרקעין: יום רכישה, יום מכירה, מהי זכות במקרקעין, כיצד מחושב מס השבח/ מס הרכישה בעסקה ופטורים ממס.

דרישות קדם: דיני קניין.

תנאי מקביל: דיני מיסים.

Economic Torts

סמסטר א'

2 נ"ז

2 ש"ס

701600-1 עוולות מסחריות

פרופ' תמר גדרון

תקציר הקורס

הקורס יעסוק באופן שבו דיני הנזיקין- לצד ובשילוב ענפי משפט משיקים- מקנים הגנה לאינטרסים כלכליים מסחריים מגוונים.

האם מחיר הקוטג'- מופרז? ולמה זה קשור לדיני נזיקין?

האם מחיר הקולה מופרז? ולמה זה קשור לעוולות מסחריות?

האם מותר לחקות מתחרה עסקי? ללעוג לו?

וגם- איך השפיעה האונייה שנתקעה בתעלת סואץ על דיני הנזיקין?

ומה נוכל לעשות כשחברת התרופות אינה מגלה באופן מלא תופעות לוואי של תרופה שאנחנו צורכים?

בכל אלו נעסוק בקורס: נעסוק בתחרות מסחרית, בפרסומות מסחריות, בהגנת הצרכן, בסוגיות של מוניטין, סודות מסחר, חיקויים מסחריים, פרסומת מסחרית, מסחר אלקטרוני, הגבלים עסקיים ותביעות ייצוגיות, לרבות צרכנות רפואית וטכנולוגית.

כל הנושאים הללו הם **גם** נזיקיים וההגנה שהם מעניקים היא בעיקרו של דבר הגנה נזיקית. חלק גדול מהמשפט המסחרי נושק לדיני נזיקין וכל מערכות היחסים שלנו כצרכנים וכעוסקים גם הוא מוסדר בענף משפטי זה. תובענות ייצוגיות הן חלק חשוב מחיי היומיום שלנו כצרכנים וכעוסקים ומחיי המסחר בארץ. במסגרת הקורס נדון גם בסוגיות מתחום לשון הרע וההגנה על המוניטין שמשולבות בנושאים שעוסקים בפרסומות מסחריות ותחרות בלתי הוגנת. סדרת הפרסומות של "תשעה מיליון", של נספרסו-אספרסו קלאב ועוד רבים אחרים אנחנו נחשפים להם ביומיום ישמשו לנו דוגמא לרלבנטיות של המשפט בתחום מתפתח זה. הקורס יתקיים באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: דיני חוזים, דיני נזיקין ודיני קניין.

Defamation and Privacy Law

סמסטר א'

2 נ"ז

2 ש"ס

702110-1 לשון הרע והגנת הפרטיות

פרופ' תמר גדרון

תקציר הקורס

זכותנו של כל אחד מאתנו לשם טוב, לפרטיות, לאוטונומיה ולכבוד עומדת יותר ויותר במרכז שיח הזכויות החוקתי. בשנים האחרונות, ובעיקר מאז חקיקתם של חוקי היסוד, מתעצמות והולכת ההגנה עליהן. במהלך הקורס נתוודע למקורות ההגנה שהמשפט הפרטי מעניק למי שזכותם לשם טוב ולפרטיות נפגעה. נלמד לדעת מהו בכלל "שם טוב", מהי "פרטיות", מה היקפו של חופש הביטוי, מה גבולות המותר והאסור לעיתונות ומה תפקידה החברתי; נשווה את ההגנה על השם הטוב במדיה ה"ישנה"- עיתונות וטלוויזיה- להגנה מפני פגיעה במדיה ה"חדשה"- אינטרנט- ונשאל כמה בכלל שוות זכויות האדם הללו וכיצד, אם בכל, ניתן לפצות בגין פגיעה

בהן. לאור התפתחות השיח החברתי במדיה נעסוק בהרחבה גם בתוצאות של שיח פוגעני ברשתות החברתיות. נדבר על "לייק" (חיבוב) "שייר" (שיתוף), על פוסטים ועל שיימינג. מן הצד השני נעסוק גם בהגנה על המוניטין המסחרי, על סאטירה ופרודיה ובעולם הפרסום בתוכו הם מתפתחים. הקורס יתקיים באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: דיני נזיקין, דיני חוזים ומשפט חוקתי.

Environmental Law	דיני ביטחון סוציאלי	704460-1
סמסטר ב'	2 ש"ס	ד"ר עלא חיידר

תקציר הקורס

הקורס נועד לספק לסטודנטים מידע יסודי ובסיסי בנוגע לביטחון הסוציאלי בישראל. הקורס יעסוק בסקירה ודיון בנושאים הבאים: רקע ועקרונות הביטחון הסוציאלי בכלל ובישראל בפרט; חוק הביטוח הלאומי (לרבות הצגת עיקר הזכויות (גמלאות וקצבאות שהוא מעניק) ואופן מימושו (ועדות רפואיות וועדות עררים) וכן דיון בהגדרות כמו למשל: "מבוטח", "תקופת אכשרה", "אירוע מזכה", "תאונת עבודה" וכו'). כן תהיה התייחסות לחוקים נוספים כמו: חוק הבטחת הכנסה, חוק ביטוח בריאות ממלכתי וגם הסכמים שהמוסד לביטוח לאומי ממונה על ביצועם (לרבות ניידות ופנסיה).

דרישות קדם: אין.

Social Security Laws	דיני איכות הסביבה	704300
סמסטר א'	2 ש"ס	ד"ר עלא חיידר

תקציר הקורס

בשנים האחרונות הפך נושא הגנת הסביבה לאחד הנושאים החשובים והבוערים על סדר היום המקומי והעולמי. אינדיקציה לכך המספר הרב של החוקים, התקנות והצווים שיצאו משערי הכנסת כמו גם מספר הוועידות העולמיות שנערכו, והאמנות הבינלאומיות שנחקקו בנושא. הקורס מכוון להציג בפני הלומדים את מושגי היסוד בדיני הסביבה, תוך הגברת המודעות שלהם לגבי חשיבות השמירה על הסביבה. הקורס יתקיים באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: אין.

תקציר הקורס

הקורס בדיני תכנון ובניה הוא קורס רלבנטי וחשוב לכל סטודנט, מתמחה ועורך דין. דיני התכנון והבניה הם התשתית שעליה נשען הפיתוח בישראל, ויש בהם כדי לעכב או לקדם את ההגשמה של מטרות כלכליות ושל מטרות חברתיות במדינה. במסגרת דיני התכנון והבניה קובעים את ייעודי המקרקעין, שהם משאב מוגבל במדינת ישראל, ומתכננים את אפשרויות השימוש במקרקעין אלה; מחליטים על התחדשות עירונית, דיור בר-השגה, בניה בפריפריה ועוד. בקורס זה נטפל הן בסוגיות החוקתיות הרלבנטיות (כמו הזכות לפיצויים בגין פגיעה תכנונית) והן בסוגיות החוקיות של דינים אלה והפסיקות השונות. חלקן של השאלות ילובן במסגרת הרצאות וחלקן ייעשה, מחמת קוצר הזמן, בלימוד עצמי. הנוכחות בקורס היא חובה, בכפוף לאמור בתקנון המכללה ובכפוף להוראות ולנהלים המוסכמים בבית הספר למשפטים. רשימת הקריאה המובאת להלן היא חובה והסטודנטים מתבקשים לקרוא אותה ולהיות מוכנים בשיעורים להציג בכיתה פסקי דין ואירועים בהתאם לנושאים. המרצה שומרת לעצמה את הזכות לפנות לסטודנטים בשםם ולבקשם להרצות בקצרה אודות חומר הקריאה. מטרת ההרצאות היא ללמד, להבהיר ולחדד את הנושאים שבקורס ואינן מהוות תחליף לקריאת החומר טרם השיעור. יובהר כי המרצה תהיה נכונה לענות לשאלות הקשורות לאי הבנת החומר בנסגרת שעות הקבלה שצוינו לעיל ובתיאום מראש.

דרישות קדם: דיני חוזים, דיני קניין.

תקציר הקורס

הקורס מתמודד עם נושא חשוב ובעייתי לא רק במשפט הישראלי אלא במשפט בכלל. המונח הסכמה מדעת רלבנטי בשלושה הקשרים: מי צריך להסכים לטיפול רפואי כדי להכשירו, מי בעל הכוח לסרב או להתנגד לטיפול רפואי, למי צריך למסור את המידע הנדרש על פי דין בהקשר עם הטיפול הרפואי כדי שההסכמה לו תיחשב הסכמה מדעת. דומה כי כאשר עוסקים בהסכמה מדעת של קטין, ההסכמה הרלבנטית היחידה היא זו של הוריו, בתוקף היותם האפוטרופסים הטבעיים. ולא היא. הסטודנטים בקורס יצטרכו להתמודד עם סוגיות משפטיות במספר דיסציפלינות משפטיות לרבות בתחום דיני נזיקין, דיני משפחה, דיני כשרות משפטיות, משפט רפואה ובמידה פחותה גם בענפי משפט נוספים. הקורס יהיה בזווית ראייה בינתחומית. הקורס יידרש לא רק לסוגיות המשפטיות כפשוטן אלא למשמעות הפסיכולוגית ולפרקים גם הסוציולוגית של התופעות אותן בא המשפט להסדיר בסוגיה של הסכמת קטינים לטיפול רפואי. הנוכחות בקורס היא חובה, בכפוף לאמור בתקנון המכללה ובכפוף להוראות ולנהלים המוסכמים בבית הספר למשפטים. רשימת הקריאה המובאת להלן היא חובה

והסטודנטים מתבקשים לקרוא אותה ולהיות מוכנים בשיעורים להציג בכיתה פסקי דין ואירועים בהתאם לנושאים. המרצה שומרת לעצמה את הזכות לפנות לסטודנטים בשמם ולבקשם להרצות בקצרה אודות חומר הקריאה. מטרת ההרצאות היא ללמד, להבהיר ולחדד את הנושאים שבקורס ואינן מהוות תחליף לקריאת החומר טרם השיעור. יובהר כי המרצה תהיה נכונה לענות לשאלות הקשורות לאי הבנת החומר במסגרת שעות הקבלה שצוינו לעיל ובתיאום מראש.

לתשומת לבכם, הקורס יועבר באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט. יש לעקוב אחר ההודעות שימסרו בעניין זה.

דרישות קדם: אין.

International Criminal Law			משפט פלילי בינלאומי	701320-1
סמסטר ב'	3 נ"ז	3 ש"ס	פרופ' איריס קנאור	

תקציר הקורס

הקורס במשפט פלילי בינלאומי נחשב לקורס חדש בעולם המשפט. הקורס עוסק בשאלות משפטיות של אחריות פלילית אישית של ראשי מדינות, מנהיגים מדיניים, מצביאים, ובעלי תפקידים אחרים, ביחס לעבירות הבינלאומיות של תוקפנות, השמדת עם, פשעים נגד האנושות, ופשעי מלחמה.

הקורס יתקיים באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: אנגלית למשפטנים, דיני עונשין.

Animal law			דיני בעלי חיים	703450
סמסטר א'	3 נ"ז	3 ש"ס	ד"ר אסף הרדוף	

תקציר הקורס

מערכת היחסים בין האדם ובעלי החיים נעה בין פטרנליזם דואג, במקרה הטוב והלא שכיח, ובין ניצול שיטתי, במקרה הרע והשיטתי. מה קובע הדין בקשר למערכת היחסים האמורה? מצד אחד בעלי החיים נתפסים כקניין, חסרי מעמד משפטי ויכולת עמידה אמיתית; מצד אחר, הם יותר מקניין גרידא, ישות שהמשפט אינו אדיש לגורלה לחלוטין. ההסדרה המשפטית של היחס האנושי לבעלי החיים מצויה בלב הקורס, כששאלת הגבולות של הפגיעה והניצול מלווה אותנו לאורך הדרך, בין השימוש לצרכי בידור, אופנה, מזון וניסויים, לבין פגיעות של השמדה והדברה.

הקורס יתקיים באופן מקוון. על המשתתפים להצטייד במחשב בעל רמקולים, מצלמת רשת, מיקרופון וחיבור לאינטרנט.

דרישות קדם: אין.

Attempt, Partnership and Assistance in Crime

סמסטר ב'

2 נ"ז

2 ש"ס

ד"ר זאיד פלאח

תקציר הקורס

הקורס עוסק בשאלות סיווג אחריותם הפלילית של האחראים בפלילים, תוך הבחנה בין הצורות השונות של השותפות הפלילית: מבצע ישיר, מבצע בצוותא, מבצע באמצעות אחר, משדל, מסייע. כן יידון נושא קשירת הקשר, הניסיון בפלילים, ואחריותם של ראשי ארגוני הפשע לעבירות שבוצעו ע"י חברי ארגונם.

דרישות קדם: דיני עונשין.

International Taxation

סמסטר ב'

2 נ"ז

2 ש"ס

מיסוי בינלאומי

פרופ' נלי מונין

703560

תקציר הקורס

The course will introduce to the students basic concepts and rules of international taxation, developed in the national and international spheres, referring, among other things, to OECD rules, and critically examine the ways in which these norms and instruments are implemented in Israel. The course will examine the manners in which taxation may facilitate international trade, or rather impose barriers to it. It will explore the motivation behind the latter practice, introducing national, regional and multilateral legal instruments developed to prevent this result.

דרישות קדם/מקביל: דיני מיסים.

Introduction to Mixed Legal Jurisdictions

סמסטר ב'

2 נ"ז

2 ש"ס

מבוא לשיטות משפט מעורבות

פרופ' פבלו לרנר

702620

תקציר הקורס

The course offers a broad description and analysis of mixed legal jurisdictions. The course will begin with a general approach to the goals of comparative law and the idea of legal traditions. After that we will elaborate the idea of mixed jurisdiction in a narrow and in a broad meaning: Mixed legal jurisdictions are those based upon civil law and common law, but in a broad sense the term mixed legal jurisdiction may include every legal system based on different legal traditions such as

customary law, religious law or secular law. From this point of view almost every legal system is “mixed”. We will discuss the different cases. The second part of the lessons will be focused in some particular mixed legal jurisdictions: Scotland, Quebec, South Africa, Louisiana and Israel. Regarding Israel the course will refer to the particularities of the system (including the role of Hebrew law). The discussion will also include analysis of codification in different mixed jurisdictions, contract law and trust law. The idea of mixed legal jurisdiction may help to understand seminal questions such as multiculturalism, globalization and harmonization of legal systems. The last part of the course will refer to these topics.

The lessons will be conducted online. Video-enabled participation is expected.

דרישות קדם: אין.

Selected Issues in Criminal Law

סוגיות נבחרות בפלילים

703590-1

כבוד המשנה לנשיאת ביהמ”ש העליון (בדימוס) פרופ' ניל הנדל 2 ש”ס 2 נ”ז סמסטר קיץ

תקציר הקורס

קורס מרוכז זה יעסוק בסוגיות נבחרות במשפט הפלילי על כל ענפיו – הדין המהותי, דיני הראיות וסדרי הדין. למעט כאשר נכתב אחרת, רשימת הקריאה המובאת להלן היא חובה. הסטודנטים מתבקשים אפוא לקוראה לפני ולפנים, ובהתאם להגיע מוכנים לשיעורים. המרצה שומר לעצמו את הזכות לפנות לסטודנטים בשם על מנת לשאול שאלות אודות חומר הקריאה. השיעורים יתקיימו כדיון, וכפי שיפורט בהמשך חלק מהציון בקורס משקף את עצם ואת איכות ההשתתפות בדיונים בכיתה.

מועדי השיעורים:

יום ראשון, 27/8/23 : בשעות 14:00-16:00 (מפגש ראשון), 18:00-20:00 (מפגש שני)
יום שני, 28/8/23 : בשעות 10:00-12:00 (מפגש שלישי), 14:00-16:00 (מפגש רביעי)
יום שלישי, 29/8/23 : בשעות 10:00-12:00 (מפגש חמישי), 14:00-16:00 (מפגש שישי)
יום רביעי, 30/8/23 : בשעות 10:00-12:00 (מפגש שביעי), 14:00-16:00 (מפגש שמיני)
יום חמישי, 31/8/23 : בשעות 10:00-12:00 (מפגש תשיעי), 14:00-16:00 (מפגש עשירי)

דרישות קדם: דיני עונשין.

The Supreme Court of Israel: Challenges & Solutions

כבוד המשנה לנשיאת ביהמ"ש העליון (בדימוס) פרופ' ניל הנדל 2 ש"ס 2 נ"ז סמסטר קיץ

תקציר הקורס

This intensive summer course provides an overview of the Israeli legal system and an introduction to Israeli Constitutional Law. It focuses on the constitutional arrangements and the central role of the Supreme Court in Israel. We will address some of the core issues of the Israeli legal reality, such as judicial review, the relationship between "Jewish" and "democratic" state, equality and discrimination, and more.

Class Schedule:

- Sunday, 03/09/2023: 14: 00-16: 00 (Meeting 1), 18: 00-20: 00 (Meeting 2)
- Monday, 04/09/2023: 10: 00-12: 00 (Meeting 3), 14: 00-16: 00 (Meeting 4)
- Tuesday, 05/09/2023: 10: 00-12: 00 (Meeting 5), 14: 00-16: 00 (Meeting 6)
- Wednesday, 06/09/2023: 10: 00-12: 00 (Meeting 7), 14: 00-16: 00 (Meeting 8)
- Thursday, 07/09/2023: 10: 00-12: 00 (Meeting 9), 14: 00-16: 00 (Meeting 10)

דרישות קדם:

Advanced 2 in English studies or an equivalent command of English, as approved by Instructor.

קליניקות

Legal Aid Clinic	702380-1	הקליניקה לסיוע משפטי
שנתי	4 נ"ז	2 ש"ס
		ד"ר יעל עפרון ועו"ד רנא מטאנס

תקציר הקורס

קליניקה זו עוסקת בחשיפת הסטודנטים לפרקטיקה המשפטית. מטרתה להעניק לתלמידי שנה ג' הזדמנות לבחון בעין מעשית את החומרים התיאורטיים אותם למדו במהלך לימודיהם. בנוסף, מהווה הקליניקה הזדמנות לתלמידים לתרום לאוכלוסייה קשת היום בצפון וליהנות מהניסיון המקצועי הנצבר במהלך חוויית הנתינה. הקליניקה מתמקדת במשפט האזרחי, ובפרט בתחומים בהם ניתן הסיוע המשפטי הממלכתי. במסגרת הקליניקה ישובצו התלמידים להתנסות אצל עורכי הדין העובדים עם הסיוע המשפטי הממלכתי ובעמדות הסיוע בבתי המשפט, ואגב זאת יתאפשר בידיהם, במגבלות החוק וכללי האתיקה, להיחשף לעבודה המעשית. יש

להקפיד על התנהגות נאותה מול עורכי הדין, עובדי משרדם וכמובן שגם מול קהל הפונים לסיוע. יצוין כי על אף שכללי האתיקה המקצועית של לשכת עורכי הדין אינם חלים על תלמידים, הפרתם תגרור אחריה הרחקה מיידית מהקורס ונקיטת הליכים משמעתיים במסגרת המכללה.

דרישות קדם: אתיקה מקצועית א'

מקביל: סדר דין אזרחי ואתיקה מקצועית ב'.

The Clinic on the Rights of Defendants and Suspects 702370-1 הקליניקה לזכויות חשודים ונאשמים

פרופ' מוחמד ותד ועו"ד רימונה שלג 2 ש"ס 4 נ"ז שנתי

תקציר הקורס

הקליניקה מתקיימת בשיתוף פעולה עם הסגוריה הציבורית במחוז הצפון, ובעזרתם הנדיבה של קברניטיה ועובדיה. הקליניקה תכלול שילוב של שיעורים תיאורטיים ועבודה מעשית. במסגרת הקליניקה נדון בפסיקה, חקיקה וספרות מקצועית הנוגעות לניהול ההליך הפלילי, לזכויותיהם של עצורים ונאשמים, לחובותיו המקצועיות של סניגור, ולדילמות השונות בהן הוא נתקל במסגרת עבודתו זו. במסגרת הקליניקה יתארחו מומחים בתחום המשפט הפלילי, כגון שופטים, פרקליטים, סנגורים ציבוריים, ועורכי-דין פרטיים. בנוסף, הסטודנטים המשתתפים בקליניקה יוצמדו אל סנגורים ציבוריים, ממחוז הצפון, ואגב זאת יתאפשר בידיהם, במגבלת החוק וכללי האתיקה, להיחשף לתיקים פליליים ממש, המתנהלים בטרקליני המשפט, לרבות קריאת חומר חקירה, עיון בו, לימודו, וניתוחו. במסגרת שיתוף פעולה זה ובהתאם, אך מצופה מהסטודנטים לשמור על **סודיות מוחלטת** הן ביחס לחומרי החקירה והן ביחס לדרכי הפעולה האמורים. סודיות זו חלה גם ביחס למשתתפי הקליניקה עצמה, לרבות המרצה. הפרת חובת הסודיות האמורה תביא להרחקה מיידית מהקליניקה, זאת בנוסף לחשיפת הסטודנט המפר להליכי משמעת בתוך כותלי המכללה, ואף, במקרים הרלבנטיים, להליכים משפטיים, מצד הגורם הנפגע. הסנגורים האמורים ידווחו למרצה, באופן תקופתי, אודות מידת שביעות רצונם המקצועית מעבודת הסטודנטים. עם קבלת הסטודנטים לקליניקה, יתבקשו הם לחתום על טופס שמירה על סודיות.

דרישות קדם: משפט חוקתי, דיני עונשין, סדר דין פלילי.

תנאי מקביל: אתיקה מקצועית ב'. חל איסור השתתפות מקבילה בקליניקה אחרת ו/או בסדנת שופטים ושפיטה.

תקציר הקורס

קליניקה זו עוסקת בחשיפת הסטודנטים לפרקטיקה המשפטית. מטרתה להעניק לתלמידי שנה ג' הזדמנות לבחון בעין מעשית את החומרים התיאורטיים אותם למדו במהלך לימודיהם. בנוסף, מהווה הקליניקה הזדמנות לתלמידים לתרום ולסייע לאוכלוסייה ולחברות אשר נכנסו להליכי חדלות פירעון וליהנות מהניסיון המקצועי הנצבר במהלך הטיפול המשפטי וחויית הנתנה. הקליניקה מתמקדת ביחידים ובחברות אשר מצויים בקשיים כלכליים, קשיים העשויים להוביל להליכי הוצאה לפועל או חדלות פירעון, הליכים הכוללים אספקטים מגוונים ואשר עלולים להשפיע על מגוון "שחקנים משתתפים" כגון בעלי מניות, נושאי משרה, עובדים, ספקים, בנקים, לקוחות ועוד. לימוד הנושאים ייעשה על רקע הרפורמה במערכת ההוצאה לפועל אשר בשנים האחרונות הפכה לרשות מנהלית נפרדת שמטרתה גביית חובות מקצועי ואיכותי. כן ילמדו הנושאים על רקע הקודיפיקציה אשר באה לידי ביטוי בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018 אשר נכנס לתוקף החל מחודש ספטמבר 2019. במסגרת הקליניקה ישובצו הסטודנטים להתנסות מעשית במערכות האכיפה והגבייה המפוזרות ברחבי הארץ בפריסה ארצית, מקריית שמונה ועד אילת, בהתאם לנוחיות הסטודנט ובכפוף לצורכי המערכת. הסטודנטים יבצעו עבודת שטח הכוללת, בין היתר, סיוע לחייבים בפתיחה או בנקיטת הליכים, השתתפות בדיונים של רשמים בהוצאה לפועל, קבלת הדרכות פרקטיות, חשיפת הסטודנטים לבעיות הקיימות בשטח הלכה למעשה וכו'. הסטודנטים ידרשו להקפיד על התנהגות נאותה מול עורכי הדין המתנדבים, מול רכזי המרכזים וכמובן שגם מול קהל הפונים לסיוע. יצוין, כי על אף שכללי האתיקה המקצועית של לשכת עורכי הדין אינם חלים על תלמידים, הפרתם תגרור אחריה הרחקה מידיית מהקורס ונקיטת הליכים משמעתיים במסגרת המכללה. **לתשומת לב הסטודנטים:**

1. הנכם מחויבים, כבסיס להשתתפותכם בקורס, להתייצב במקום ההתנסות אליו תשובצו, לפחות במשך **שלוש שעות בשבוע, מעבר לשעות מפגשי הכיתה בקורס**. עליכם להישמע במהלך התנסותכם להוראות הממונים עליכם, ולדווח למנחה הקליני באופן מידי על כל בעיה חריגה שמתעוררת.
2. עליכם לנהל יומן לימודי, בו עליכם לתעד בקצרה את החוויות אשר חוויתם במהלך התנסותכם. על היומן להתייחס גם למקום ולמועדי ההתנסות. התיעוד ביומן הוא בשפה חופשית ואינו מחייב כתיבה אקדמית. היומן יוגש למנחה האקדמית שלוש פעמים במהלך הקורס: לאחר ההתנסות הראשונה ועד ליום האחרון בכל סמסטר. ההגשה היא אלקטרונית, באמצעות אתר הקורס. יצוין כי בכפוף להסכמתכם, יתכן שהטקסטים המוגשים למרצה ישמשו כבסיס למחקר אקדמי. לפיכך, יש להודיע למרצה במידה והנכם מוכנים כי יעשה שימוש זה בטקסט. שימו לב כי אין כל חובה להסכים לכך ואין זו אחת מדרישות הקורס.
3. בנוסף לפעילות השבועית, יתקיימו במהלך הקורס מפגשים לימודיים בכיתה, בתאריכים שיפורסמו מראש. ההשתתפות במפגשים אלו היא חובה. בשבועות בהם לא יתקיימו מפגשים בכיתה, הנכם מוזמנים לפגישות יעוץ אישיות עם המנחה האקדמית או עם המנחה הקלינית. הפגישה תיקבע ביוזמת התלמיד/ה או ביוזמת המנחים.

4. סטודנטים שמעוניינים להשתתף בקליניקה צריכים לוודא שאין כנגדם תיקי הוצאה לפועל פתוחים.
5. הסטודנטים ידרשו לחתום על כללי התנהגות מקובלים ועל שמירת סודיות.
- דרישות קדם: דיני תאגידים.**

Therapeutic Jurisprudence Law Clinic

7035301 קליניקת משפט טיפולי

פרופ' רינת קיטאי-סנג'רו ועוה"ד סיון אמיר 2 ש"ש 4 נ"ז שנת

תקציר הקורס

בתי המשפט הקהילתיים בישראל הוקמו מתוך תפיסה שיקומית טיפולית ופועלים מתוך "אתיקה של דאגה". מטרתם של בתי משפט אלה איננה להעניש את הנאשם אלא להביא לשינוי של דפוסי התנהגות הרסניים. הם מתווים דרך לטיפול בנאשם מתוך תפיסה הוליסטית שלפיה הדרך לשיקום מחייבת התייחסות לא רק לבעיה הספציפית שבשלה הוגש כתב האישום אלא גם למכלול הבעיות של הנאשם כדוגמת תפקודו בבית ובמקום עבודה. בניגוד להליך האדברסרי בהליך פלילי רגיל, בבתי המשפט הקהילתיים שופטים, תובעים, סניגורים, קציני מבחן ועובדי רווחה נוספים עובדים בצוותא בגיבוש תכנית טיפולית לשיקומו של הנאשם. סטודנטים בקליניקה יסייעו לעבודתו של בית המשפט הקהילתי במחוז הצפון הממוקם בנוף הגליל. הסטודנטים יידרשו לעזור לנאשמים במיצוי זכויותיהם מול גורמים כדוגמת הביטוח הלאומי וילוו את הנאשמים בתהליך שיקומם. העבודה מאפשרת לקחת חלק בפרויקט חדשני במערכת המשפט ומייצרת הזדמנות ללוות נאשמים המתמודדים עם ההליך הפלילי, בין היתר, במיצוי זכויותיהם מול המערכות.

לתשומת לב הסטודנטים והסטודנטיות:

- עליכם לעסוק בפעילות מעשית לכל הפחות במשך שלוש שעות בשבוע. פעילות מעשית זו מצריכה הגעה לבית המשפט הקהילתי בנוף הגליל, הפועל בימי רביעי בלבד. בנוסף, לעתים תתבצע הפעילות המעשית סמוך למקום מגוריהם של המשתתפים אשר להם תסייעו.
- עליכם לנהל יומן לימודי, שבו עליכם לתעד בקצרה את החוויות אשר חוויתם במהלך התנסותכם. על היומן להתייחס גם למקום ולמועדי ההתנסות. התיעוד ביומן הוא בשפה חופשית ואינו מחייב כתיבה אקדמית. היומן יוגש למנחה האקדמית שלוש פעמים במהלך הקורס במועדים שייקבעו על ידה באופן אלקטרוני.
- כמו כן, הסטודנטים יגישו למנחות דו"ח סיכום של עד 2 עמודים שבו יעמדו על התובנות שהפיקו מהפעילות הקלינית ויציעו הצעות לשיפור.
- במהלך הקורס יתקיימו מפגשים לימודיים בכיתה. ההשתתפות במפגשים אלו היא חובה. בשבועות שבהם לא יתקיימו מפגשים בכיתה, הנכם מוזמנים לפגישות יעוץ אישיות עם המנחה האקדמית או עם המנחה הקלינית. הפגישה תיקבע ביוזמת הסטודנט או ביוזמת המנחות.

דרישות קדם: אין.

תקציר הקורס

הקליניקה תחשוף את הסטודנטים למורכבות של העבודה בשדה המעשי של המשפט בתחום הרפואה והרווחה. הסטודנטים ישמעו הרצאות העשרה בנושא זכויות מטופלים מול נותני שירותים רפואיים, בנושאים הכרוכים במיצוי זכויות הביטוח הלאומי, בזכויות רווחה נוספות, כלליות ונקודתיות וילמדו ליישם את החומר הנלמד בחיי המעשה תוך סיוע לעורכי דין בשירות הציבורי העוסקים בנושאים האמורים בעבודתם השוטפת וכן בסיוע בתיקים שמנוהלים על ידי עמותות המגזר השלישי.

הסטודנטים ילמדו כיצד פועל המשפט בחיי המעשה תוך סיוע לאוכלוסיות מוחלשות ותוך תרומה לחברה ולקהילה. ככל שיתאפשר הסטודנטים יעסקו גם בכתיבת חוות דעת וניירות עמדה בנושאים משפטיים הקשורים לבריאות ורווחה במסגרת יוזמות חקיקה ותיקוני חקיקה הן של משרד המשפטים והן חקיקה פרטית. הסטודנטים ישולבו ככל הניתן במחקרי שטח המתבצעים במוסדות רפואיים תוך שת"פ עם מרכזי המחקר של המוסדות הרפואיים הגדולים.

במסגרת הקליניקה הסטודנטים יחויבו ב-3 שעות שבועיות לפחות של עבודת שטח, מחוץ לכתלי המכללה ומחוץ לשעות הלימודים, בצמידות למנחי הקורס ולעורכי דין נוספים. הסטודנטים יידרשו להקפיד על התנהלות מקצועית ואתית ולשמור על סודיות המידע אליו ייחשפו ועל פרטיות הפונים.

הסטודנטים יקבלו הכוונה משפטית- תיאורטית ויישומית- מהמרצה האחראית לקליניקה ומהמנחה הקליני, וכן ישמעו הרצאות אורח בנושאים הקשורים לסוג העניינים בהם יעסקו: מבנה מערכת הבריאות בישראל, חוק ביטוח בריאות ממלכתי, המוסד לביטוח לאומי, קופות החולים.

הפעילות בקליניקה תחשוף את הסטודנטים לשינויים החברתיים, טכנולוגיים ותרבותיים שדיני הבריאות ודיני הרווחה נקראים להתמודד איתם בשנים האחרונות בדגש על מאפייני החברה הישראלית הרב תרבותית והמגוונת.

השיח בין משתתפי הקליניקה והמנחים יעודד חשיבה ביקורתית על המקום של המשפט והאתיקה בהווה הרפואית ובדיני הרווחה.

בנוסף להרצאות ולעבודה המעשית לצד עורכי הדין, ולצורך יצירת שילוב מיטבי בין תכני ההרצאות לבין העבודה בשטח, הסטודנטים יידרשו להגיש דיווח שוטף אודות הפעילות שלהם בקליניקה, התיקים להם נחשפו, סוג הפעילות שבצעו והתובנות שהפיקו מהפעילות. הדוח יוגש פעמיים במהלך השנה- דוח אחד בסמסטר א' ודוח שני בסמסטר ב' על פי הפירוט שיימסר במהלך השנה.

פעילות הקליניקה תותאם למגבלות ולתנאים שיהיו בתוקף במהלך השנה האקדמית, לרבות מעבר ללימוד מקוון, מפגשים מקוונים עם המנחה ועם הפונים לסיוע, הכל כפי שהנסיבות יחייבו.

דרישות קדם: דיני נזיקין.

תקציר הקורס

נציבות תלונות הציבור היא האומבודסמן הלאומי של מדינת ישראל. הנציבות מבררת תלונות מהציבור על כלל הגופים הציבוריים במדינת ישראל בהתאם לסמכותה שבחוק מבקר המדינה ומכריעה בצדקתן. הליך הבירור של הנציבות הנו בשיטה האינקוויזיטורית (חקירתית) אשר בסיומו היא גם מוסמכת להצביע בפני הרשויות על הליקויים שעלו ועל הדרך והמועד לתיקון ליקויים אלו.

קליניקת נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה (להלן – הנציבות) עוסקת בחשיפת הסטודנטיות/ים לתפקיד הנציבות במבנה השלטוני במדינת ישראל, לסמכויותיה ולפרקטיקה המשפטית של עבודתה נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה. מטרת הקליניקה להעניק לתלמידות/ים הזדמנות לבחון בעין מעשית את החומרים התיאורטיים שאותם למדו במהלך לימודיהן/ם, ללמד את הסטודנטיות/ים לנסח תלונות בלשון בהירה, להבחין בין עיקר לטפל ולזהות את העילות המשפטיות העולות מן התלונה. זאת ועוד, מטרת הקליניקה להעלות את המודעות בקרב אוכלוסיית הצפון לקיומה של נציבות תלונות הציבור ולסייע לנציבות בטיפול אפקטיבי בתלונות. לפיכך, נציג מטעם נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה ישמש כמנחה קליני לסטודנטיות/ים של הקליניקה, לצידה של המנחה האקדמית.

הדרכה שוטפת לסטודנטיות/ים תינתן על ידי המנחה הקליני ביחס לנושאים דוגמת התחומים שבהם עוסקת נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה וכן האופן שבו מתבררות תלונות הציבור (ובכלל זאת השלבים השונים בבירור התלונה, הסעדים האפשריים וכיו"ב).

הסטודנטיות/ים ישובצו במרכזי מיצוי זכויות באזור הצפון, יקבלו קהל בנושאים ובתחומים מגוונים, יאתרו את התלונות אשר עומדות בתנאים המנויים בפרק השביעי בחוק מבקר המדינה, התשי"ח - 1958 [נוסח משולב], ינסחו את התלונות בשם הפונים/ות ויעבירו אותן לבירור בנציבות תלונות הציבור. כמו כן, הסטודנטיות/ים יקבלו על עצמן/ם להפיץ מידע על הנציבות וסמכויותיה ולהנגיש אותה לאוכלוסיות המתקשות במימוש הזכויות.

הסטודנטים מתחייבים, כבסיס להשתתפותם בקורס, להתייצב במקום ההתנסות אליו ישובצו, בהתאם לצורך לפחות במשך שלוש שעות בשבוע, מעבר לשעות מפגשי הכיתה בקורס לפי בקשתם ובהתחשב במגוריהם למגורים, מקום עבודתם. על הסטודנטים לנהל יומן לימודי, בו עליהם לתעד בקצרה את החוויות אשר חוו במהלך התנדבותם ולהגישו למנחי הקליניקה שלוש פעמים במהלך הקורס. על יומני ההתנסות להתייחס גם לחומרי הקריאה אשר יוטלו על הסטודנטים במסגרת הקורס. בנוסף להתנסות השבועית יתקיימו מעת לעת במהלך הקורס מפגשים לימודיים בכיתה, בתאריכים שיפורסמו מראש, וההשתתפות הפעילה בהם היא חובה. הציון בקורס יינתן על סמך הלימודים והעבודה הקלינית.

לתשומת לב הסטודנטיות/ים:

1. הנכנס/ם מחויבות/ים, כבסיס להשתתפותן/ם בקורס, להתייצב בתחנה שאליה תשובצו לכל הפחות במשך שעותיים בשבוע. עליכן/ם להישמע במהלך התנסותן/ם להוראות רכזי התחנה, ולדווח למנחה הקליני באופן מידי על כל בעיה חריגה שמתעוררת.

2. עליכך/ם לנהל יומן לימודי, שבו עליכך/ם לתעד בקצרה את החוויות אשר חוויתך/ם במהלך התנסותך/ם. על היומן להתייחס גם למקום ולמועדי ההתנסות. התיעוד ביומן הוא בשפה חופשית ואינו מחייב כתיבה אקדמית.
 3. היומן יוגש למרצה שלוש פעמים במהלך הקורס: לאחר ההתנסות הראשונה ועד ליום האחרון בכל סמסטר. ההגשה היא אלקטרונית, באמצעות אתר הקורס.
 4. יצוין כי בכפוף להסכמתך/ם, יתכן שהטקסטים המוגשים למרצה ישמשו כבסיס למחקר אקדמי. לפיכך, יש להודיע למרצה במידה והנכך/ם מוכנות/ים כי יעשה שימוש זה בטקסט. שימו לב כי אין כל חובה להסכים לכך ואין זו אחת מדרישות הקורס.
 5. בנוסף לפעילות השבועית בתחנה, יתקיימו במהלך הקורס מפגשים לימודיים בתאריכים שיפורסמו מראש. ההשתתפות במפגשים אלו היא חובה. בשבועות שבהם לא יתקיימו מפגשים בכיתה, הנכך/ם מוזמנות/ים לפגישות יעוץ אישיות עם המרצה או עם המנחה הקליני. הפגישה תיקבע ביוזמת התלמיד/ה או ביוזמת המרצה.
- דרישות קדם/מקביל: משפט מנהלי.**

סדנאות

Moot Court	משפט מבוים	703500-1
שנתי	פרופ' מוחמד ותד ועו"ד איתן לדרר	2 ש"ס
4 נ"ז		

תקציר הקורס

במסגרת קורס זה נבחרים שישה תלמידים מצטיינים, לפי קריטריונים אקדמיים פורמאליים ומהותיים, לפי שיקול דעתם של מרצי הקורס. המשתתפים שייבחרו ייחשפו לעולם שלם של תורת הטיעון המשפטי, בכתב ובעל-פה. לשם כך יתבקשו התלמידים המשתתפים באירוע זה לקרוא חומרים משפטיים ולבר-משפטיים, אשר אמורים לשפר את כישורי הטיעון המשפטי שלהם. בנוסף, בגדר הקורס יבקרו התלמידים בבתי משפט בישראל, יצפו בדיונים משפטיים ואף יקראו כתבי טענות שהוכנו על-ידי משפטיים. כמו כן, ירצו בפני התלמידים שופטים, פרקליטים, סגורים ואנשי אקדמיה, אשר להם טביעת אצבע מיוחדת בנושא הטיעון המשפטי, בכתב ובעל-פה. חלק מהרצאות אלו יתקיימו מחוץ לכותלי המכללה ויהיו כרוכות בהכנה מראש ובהשתתפות פעילה בהן. במקביל לפעילות האקדמית דלעיל, יידרשו התלמידים המשתתפים בקורס להכין טיעונים משפטיים בכתב, ביחס לאירוע משפטי אותו יחברו מרצי הקורס, ואף להביא את טיעונים האמורים בעל-פה בפני הרכב שופטים, באירוע רשמי וחגיגי אשר יתקיים בסוף שנת הלימודים. המשתתפים בקורס ייבחנו על-ידי המרצים, בהתאם לקריטריונים אקדמיים, המבוססים על מצוינות אקדמית, פורמאלית ומהותית. יצוין כי הקורס מבוסס על עבודה עצמית ואינטנסיבית של המשתתפים, והחומר המועבר להם במפגשים הפרונטליים המעטים שיתקיימו הוא כללי בלבד. מצופה מהסטודנטים להתקדם בעבודת ההכנה לאירוע המסכם בזמנם הפנוי, תוך ליווי של מרצי הקורס, מבלי שיוקדש לכך מועד מוגדר במערכת שעות הלימודים.

דרישות קדם: עד 6 תלמידים אשר ייבחרו על-ידי מרצה הקורס.

תקציר הקורס

הסדנה מאפשרת הצצה נדירה לבית-המשפט והתוודעות למלאכת השיפוט. במהלך שנת הלימודים יוצמדו הסטודנטים הנבחרים למשך שנת לימודים שלמה לשופטים בבתי המשפט השונים המשתתפים בפרויקט במחוז צפון. הסטודנטים הנבחרים יסייעו בעבודה המשפטית שעל סדר יומו של השופט. כל סטודנט יחויב בנוכחות של שמונה שעות לפחות מדי שבוע בלשכת השופט (שעות שעון), בשני בקרים או ביום מרוכז אחד, וזאת בתיאום מראש עם השופט ובכפוף לצרכיו של השופט. על הסטודנט להיות נוכח במהלך כל שנת הלימודים (שני סמסטרים) למעט בתקופת החופשה בין הסמסטרים שבה נערכים מבחנים בבית הספר ובתיאום עם האחראים על הסדנה ועם השופט עצמו. אחת לחודש במהלך השנה יגיש כל סטודנט דו"ח על העניינים שבהם עסק במסגרת פעילותו בלשכת השופט. בנוסף, במהלך השנה, ולא יאוחר מסוף סמסטר ב', יגיש כל סטודנט עבודת מחקר, על פי הנחיות שיפורסמו באתר הקורס. נושא העבודה ייגזר מתכני התיקים בהם עסק הסטודנט במהלך עבודתו ובתיאום עם מנחה הסדנה. בעבודה יושם דגש על ההיבט האקדמי-מחקרי של העבודה המעשית שביצע. ציונו של הסטודנט בסדנה ישוקלל על בסיס עבודת המחקר האמורה וכן על סמך דו"חות שיוגשו על ידי השופט עמו עבד ויפרטו את תכני עבודתו של הסטודנט ואת כישוריו כפי שבאו לידי ביטוי במהלך עבודתו בכל הקשור לכושר הניתוח האקדמי שלו, לרמת ההשקעה, לרצינות ולהתמדה, וכן בהתאם להערכתה של מנחת הסדנה.

דרישות קדם: כל קורסי החובה בשנים א' ו-ב'.

תקציר הקורס

הסדנה עוסקת בניהול ההליך הפלילי הלכה למעשה בבית המשפט, ומטרתה לקרב את הסטודנטים לעולם האמיתי של העשייה המשפטית בתחום המשפט הפלילי. ההרצאות תעסוקנה בהיבטים מרכזיים של הליטיגציה הפלילית, תוך התייחסות לצדדים לדבר עבירה, וזאת החל מהגשת התלונה במשטרה ופתיחה בחקירה משטרתית, מעצר ימים, הגשת כתב אישום, בקשת מעצר עד תום ההליכים, הסדר טיעון, ניהול הוכחות, חקירת עדים, סיכומים, הכרעת דין, טיעונים לעונש, גזר דין ועוד. ההרצאות תכלולנה גם הפניות לחקיקה ולפסיקה, אבל יודגשו ההיבטים המעשיים. הסדנה תתנהל באופן הבא: חלק מהשיעורים יהיו עיוניים, וחלק מהשיעורים יהיו מעשיים, בהם יציגו הסטודנטים את המטלה שקיבלו בתום השיעור שהתקיים שבוע לפני כן. הסדנה כוללת סיור בבית-משפט וצפייה בדיונים מתנהלים, אשר ייערך במהלך סמס' א', במועד אשר יתואם בין המרצה לבין הסטודנטים, בשעות הבוקר - השתתפות בסיור היא חובה.

דרישות קדם: דיני עונשין וסדר דין פלילי.

תקציר הקורס

מטרת הסדנה לקרב את הסטודנטים לעולם האמיתי של העשייה המשפטית בתחומי המשפט האזרחי. פרקליטים מפרקליטות מחוז צפון (אזרחי), בעלי ניסיון עשיר בניהול תיקים בבתי המשפט השונים, יעבירו הרצאות ותרגול במתווה של סדנה שמטרתה היכרות מקרוב עם עולם הליטיגציה האזרחית והתנסות אישית. ההרצאות תעסוקנה בהיבטים מרכזיים של הליטיגציה האזרחית, דוגמת חיבור כתבי טענות, הכנת תצהירים, החקירה הנגדית, סעדים זמניים, חיבור שאלונים, כתיבת סיכומים ועוד. ההרצאות יכללו גם הפניות לחקיקה ולפסיקה, אבל יודגשו ההיבטים המעשיים בהתבסס על ניסיונם של הפרקליטים. אין המדובר בעבודה על מסמכי אמת מתיקי הפרקליטות (דוגמת קליניקה), אלא בתרגול במסגרת אירועים שיחברו לצורך זה. הסדנה תשלב הרצאות של פרקליטים בנושאים שונים של ליטיגציה ומטלות עצמיות של הסטודנטים בהדרכת הפרקליטים.

דרישות קדם: סדר דין אזרחי.

Workshop**תקציר הקורס**

הייצוג בהליך מנהלי מתחיל בשלב שלפני ההגעה לבית המשפט. הוא כולל לעיתים הופעה בפני הרשות המחליטה, כדי לשכנעה בקבלת החלטה המתאימה, בהתאם לחקיקה והנהלים הרלוונטיים. בהמשך, הוא כולל הייצוג תקיפה של החלטה המנהלית בערכאות השיפוטיות השונות – באמצעות ליטיגציה מנהלית – הנעשית במסגרת הליכים וסדרי דין שונים מההליכים בערכאה האזרחית הרגילה. מטרת הסדנה להקנות לסטודנטים ידע וכלים בליטיגציה בתחום המשפט המנהלי על שלביו השונים כאמור, וזאת באמצעות פרקליטים מפרקליטות מחוז צפון (אזרחי), העוסקים במשפט המנהלי, בעלי ניסיון בניהול הליכים בביהמ"ש לעניינים מנהליים, אשר יעבירו הרצאות ותרגול במתווה של סדנה. ההרצאות תעסוקנה בהיבטים מרכזיים של הליטיגציה המנהלית, דוגמת כתיבת מסמך טענות בשימוע (בשלב שלפני קבלת החלטה המנהלית), כתיבה וניסוח החלטה מנהלית סבירה ומידתית, כתיבת כתב עתירה, כתב תשובה, עיקרי טיעון, אומנות הטיעון בעל פה ועוד. במקביל, יושם דגש על נקודות מרכזיות בליטיגציה המנהלית, כגון איתור הערכאה הנכונה לתקיפת החלטה המנהלית, מיצוי ההליכים (מיצוי זכויות ערר וכו'), עמידה בתנאי סף כגון העדר שיהוי, מעמד, ניקיון כפיים, סמכות מקומית/עניינית ועוד. ההרצאות יכללו גם הפניות לחקיקה ולפסיקה תוך מתן דגש על ההיבט הפרקטי בליטיגציה.

דרישות קדם: משפט מנהלי.

תקציר הקורס

הסדנה מיועדת להקנות ולתרגל מושגי יסוד בתחום משפט הסחר הבינלאומי ולתאר את המסגרות המסדירות את הסחר הבינלאומי, שהוא ממניעי הכלכלה העולמית בעולם גלובלי. הסדנה תתייחס, בין השאר, לתהליכי קבלת החלטות בתחום זה, המושפעים משיקולים כלכליים, מדיניים ופוליטיים, לתהליך הגלובליזציה כגורם מניע להתפתחויות בתחום הסחר העולמי, למקומה של ישראל בתמונת הסחר העולמי ולהשפעתם של הסדרים בינלאומיים שישראל צד להם על חיי היומיום של איש העסקים. הסדנה תתמקד במיוחד בהסכמי ארגון הסחר העולמי, בהסכמי הסחר של ישראל ובמסגרת המשפטית לסחר בין מדינות האיחוד האירופי. ההיבטים התיאורטיים שילמדו בסדנה יתורגלו על ידי הסטודנטים באמצעות סימולציה כיתתית ומשימת חקר אישית בהן יידרשו לקשור בין התיאוריה למציאות עולם הסחר.

דרישות קדם: משפט בינלאומי פומבי.

תקציר הקורס

קורס זה מאפשר התנסות מעשית בעבודת הפרקליטים ובהגנה על האינטרס הציבורי כמו גם על ערכים נוספים וביניהם הגנה על כבוד האדם, חירויות הפרט, שוויון בפני החוק והגינות המנהל, והכל למען שלטון החוק. לאור חשיבותה של מערכת אכיפת החוק במבנה החברתי של מדינת ישראל, ובהיות הפרקליטות אחד משלושת הגורמים המרכזיים האמונים על אכיפת החוק במדינת ישראל יש חשיבות רבה לאפשר לסטודנטים להכיר מקרוב את תפיסות היסוד של הפרקליטות והדרך בה היא מיישמת אותן הלכה למעשה. לשם כך יעסוק קורס זה, בין השאר, במבנה התביעה הכללית בישראל וסמכויותיה, חזון התביעה הכללית ותורתה, היחס בין עבודת הפרקליטות לגורמים הנוספים העושים במלאכת אכיפת החוק וביניהם המשטרה ובית המשפט. הקורס יאפשר מבט מקרוב על עבודתו היומיומית של הפרקליט לאורך כל ההליך הפלילי, החל מליווי החקירה המתבצעת על-ידי המשטרה, דרך לימוד החומר הנאסף, ההחלטה על העמדה לדין והגשת כתב אישום או סגירת התיק, וכלה בניהול התיק בבית המשפט. מעבר להרצאות העיוניות, יעבדו הסטודנטים באופן מעשי בפרקליטות מחוז צפון. במסגרת זו תינתן להם האפשרות לקחת חלק בעבודת הפרקליטות, להיות שותפים להכנת תיקים, להשתתף בראיון עדים, לשוחח עם נפגעי עבירה, ולהיות עדים לתהליכי קבלת החלטות. בנוסף, יתלוו הסטודנטים לפרקליטים בהופעתם בבתי המשפט בסוגי ההליכים השונים, כגון: דיונים בבקשות מעצר עד תום ההליכים, חקירת עדים בבית המשפט, סיכומים ושלב הטיועונים לעונש.

נדרשת נוכחות התלמידים במשרדי פרקליטות מחוז צפון (פלילי) בנוף-הגליל בימי ראשון לאורך השנה האקדמית, מדי שבועיים (למעט בתקופת הבחינות). מעת לעת יוקדש מפגש כזה להרצאות מרוכזות. נדרשת מחויבות מתמשכת להגעה לפרקליטות כאמור.
דרישות קדם: דיני עונשין. סדר דין פלילי.

סמינרים

Islam and Judaism: The Overlapping Laws

702530-1 אסלאם ויהדות: מפגש ההלכות

סמסטר א'

2 נ"ז

2 ש"ס

פרופ' גדעון ליבזון

תקציר הסמינר

מטרת הסמינר היא לדון בסוגיות משפטיות המשוות בין שתי שיטות המשפט. ראשית נעמוד על הקווים המשותפים ביניהם: התגלות אלוהית; המשכים של מנהגים שנהגו לפני ההתגלות; כיסוי כל תחומי הפעילות האנושית; ההלכה קדמה למדינה; העדר הפרדה בין דת לבין מדינה; אופי אישי ומאפיין קאזואיסטי; עקרונות משותפים להלכה ולמשפט; הציווי לעשות הטוב ולסור מרע; תנועות שפרשו מהזרם המרכזי; קשר בין המבנה החברתי והמסורת המשפטית ובין ההיסטוריה והתפתחות החוק. ההשוואה תתמקד בשני היבטים: האחד, השוואה תאורטית, והשני, ההיבט ההיסטורי שימקד את הדיון בזיקה ההדדית שהתקיימה בין שתי השיטות במרוצת ההיסטוריה: עוצמתה, סיבותיה, תהפוכותיה והצינורות שדרך עברה (סמביוסיס). ההיבט ההיסטורי כולל שני שלבים: הראשון, עם הקמת האסלאם בתקופה שיהודים ומוסלמים חיו בשכנות (המאה השביעית) וההשפעה הייתה מהכיוון היהודי למוסלמי והשני, כשיהודים חיו כמעוט תחת שלטון מוסלמי, שעיקרה תקופת הגאונים, (המאה השביעית עד האחת עשרה) ושבה השתנה כיוון ההשפעה משיטת המשפט המוסלמית לעבר השיטה המשפטית היהודית. דיון מיוחד יוקדש לזיקה שבין הרמב"ם לבין ההלכה המוסלמית. לעיתים הדיון בשני ההיבטים נשזר זה בזה. נדון בקשיים המתודולוגיים המלווים את הדיון בהשפעה משיטה לשיטה ובשיקולים המכריעים על קיומה. נדון במושגי יסוד הקשורים לשאלות המתודולוגיות כמו Human age, Lingua Franca, State of Symbiosis, Legal Transplant. ההשוואה תיעשה בשלושה מישורים: התיאוריה המשפטית, הספרות המשפטית והמשפט הפוזיטיבי על מגוון תחומיו. במישור הראשון בין היתר נדון בשאלת היחס למחלוקת, תורה שבכתב ושבעל-פה, מקורות משפטיים בשתי השיטות, דרכי ההיסק ההלכתי ודרכי פסיקה ופרשנות, הערמה משפטית, דין ויושר, מעמדו של בן דת אחרת בדין הדתי ועוד. במישור הספרות המשפטית נתמקד בספרות המקבילה בין שתי השיטות: בהבדלים ביצירה המשפטית: ספרות המיוחדת להלכה המוסלמית נאסח ומנסוח, ספרות הערמה משפטית (חיל), אצול אלפקה (מדע שורשי ההלכה) ובמקבילות ביצירה המשפטית: המונוגרפיות ההלכתיות, ספרות השטרות (שרוט), ספרות החילוקים (אכ'תלאף), וספרות חובות הדיינים (אדב אלקאצ'י) כמו כן בראשית הופעתה של ספרות הפסקים על צורותיה השונות ובספרות התשובות (פתאוי), ועוד. ננסה להציע הסברים להבדלים ולמקבילות ביצירה המשפטית. במישור המשפט הפוזיטיבי נערוך השוואה בין תחומי משפט שונים, כגון: ערבות, מצרנות, משפחה (מוהר, נישואין וגירושין, גיל הנישואין, מיאון, מורדת, מעמד המשפטי של העובר) ומעמד אישה בכלל, פרוצדורה וסדרי דין (שבועה ועדות) פשיטת רגל, עונשין,

מלחמה ודיניה. במסגרת זו נעמוד על שלוש תופעות: האחת, שאותה אני מכנה 'גרעין וקליפה' שלפיה, בזמנים קדומים היה גרעין משותף לשתי השיטות שבמרוצת השנים לבש 'קליפות' בהלכה היהודית, כתוצאה מהאופי הדינמי של המשפט היהודי והכרתו במקורות משפטיים יצירתיים, לעומת האופי הסטטי של המשפט המוסלמי שלא הכיר במקורות מעין אלה ונשאר נאמן למובא בקראן בגרעינו המקורי (נדון בכמה דוגמאות). השנייה, תיאורית 'ההיזון החוזר' שלפיו מוסד משפטי הושאל מההלכה היהודית להלכה המוסלמית התפתח בה וחזר והשפיע בפרטיו על ההלכה היהודית, והשלישי, ההתחשבות שגילו גאוני בבל (במאה התשיעית עד האחת עשרה) בפסיקת ההלכה במוסלמים בדתם ובשיטת משפטם. הסמינר ילווה לעיתים בקריאת טקסטים ממקורות יהודים ומוסלמים. לרשות התלמידים שאינם קוראי ערבית יועמד תרגום עברי. קיימת ספרות משפטית מוסלמית קלאסית שתורגמה לאנגלית ותובא לידיעת משתתפי הסמינר. למשתתפי הסמינר יוצעו מגוון נושאים לכתובת עבודתם.

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם; הבעה עברית למשפטנים; משפט עברי או משפט מוסלמי.

Seminar on the Right against Self-Incrimination

704440-1 חיסיון מפני הפללה עצמית

סמסטר א'

2 נ"ז

2 ש"ס

פרופ' רינת קיטאי סנג'רו

תקציר הסמינר

החיסיון מפני הפללה עצמית הוא עתיק יומין. במשמעותו הרחבה הוא פוטר חשודים ונאשמים מלשמש מקור לאספקת ראיות מפלילות נגדם. רציונאליים שונים הועלו להצדקתו של החיסיון. לצדם, נמתחה נגדו ביקורת רבה. בסמינריון נעמוד על נושאים כמו הרקע ההיסטורי לחיסיון מפני הפללה עצמית; הקשר בין זכות השתיקה לחיסיון מפני הפללה עצמית; הצדקותיה של זכות השתיקה; חריגים לזכות השתיקה; הזכות להגנה מפני חיפוש בגוף ומפני מסירת מסמכים; דרישת רצוניות ההודאה; אמצעי חקירה אסורים ולגיטימיים; מעצר לצורך חקירה; זכות ההיוועצות של עצור בסנגור; האפשרות להסיק מסקנות מפלילות משתיקה ומסירוב לשתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק.

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם; הבעה עברית למשפטנים; סדר דין פלילי.

701530-1 הגנה על אינטרסים מיוחדים בניזקין

Protection of Special Interests in the Law of Torts

סמסטר א'

2 נ"ז

2 ש"ס

פרופ' תמר גדרון

תקציר הסמינר

מגוון הנושאים בהם נדון יתמקד בעיקרו של דבר בנושאי הגנה נזיקית על אינטרסים מיוחדים – הן אישיים וחברתיים, כמו הגנה על הכבוד, השם הטוב, הפרטיות והאוטונומיה, והן אינטרסים כלכליים ומסחריים מגוונים, תוך השוואתה להגנה אותם מעניקים מקורות אחרות אחרים: שיח הזכויות במשפט החוקתי, דיני

רגולציה, תחרות מסחרית ועוד. נבדוק אם ההגנה המוענקת לאינטרסים אלה שונה במהותה ובכלליה מההגנה השמרנית על הגוף והרכוש שמתוכה צמחו דיני הנזיקין במקורם. נושאי המחקר ייבחרו בתחילת הסמינר. בסיומו ירצה כל סטודנט על עיקרי הממצאים שלו.

מטרת הסמינר היא ללמד ולתרגל עריכת מחקר אקדמי באחד הנושאים הרלבנטיים לכותרת נושא הסמינר תוך פיתוח יכולות חיפוש חומר, עיבודו, הבנתו, סיכומו והעברתו במבחן הביקורת של הסטודנט, והצגת הממצאים בפני הכיתה.

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם; הבעה עברית למשפטים; דיני חוזים, דיני נזיקין, משפט חוקתי.

704410 סוגיות במשפט פלילי מהותי, דיוני וראייתי

Substantive, Procedural and Evidential Criminal Issues

ד"ר אסף הרדוף 2 ש"ס 2 נ"ז סמסטר ב'

תקציר הסמינר

המשפט הפלילי הנו מהענפים החשובים של המשפט. הוא מתפצל למשפט המהותי, למשפט הדיוני ולמשפט הראייתי, כל ענף ותפקידיו.

הסמינר יתמקד בביקורת כלפי המשפט הפלילי, על חוליו וליקוייו, טעויותיו והטיותיו, בכל הכיוונים האפשריים: המחוקק, בתי המשפט בכלל ובית המשפט העליון בפרט, התביעה הפלילית, הסניגוריה, נציגי נפגעי עבירה וגורמים נוספים. הקורס ימחיש ויעודד מחקר ביקורתי של הסטודנטים בענף פלילי המעניין אותם.

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם; הבעה עברית למשפטים; דיני עונשין; סדר דין פלילי.

Alternative Dispute Resolution

703410 יישוב סכסוכים בדרכים חלופיות

ד"ר יעל עפרון 2 ש"ס 2 נ"ז סמסטר א'

תקציר הסמינר

על אף התביעות הרבות המוגשות מדי שנה לבתי המשפט, רוב הסכסוכים אינם מסתיימים בהכרעה שיפוטית. בעשורים האחרונים גברה ההכרה במנגנונים חלופיים ליישוב סכסוכים, רובם מבוססים על הסכמת הצדדים. מנגנוני המיס"ב (מנגנונים ליישוב סכסוכים בהסכמה, או באנגלית – Alternative Dispute Resolution או ADR) קיבלו דחיפה משמעותית עם חקיקתן של תקנות סדר הדין החדשות, אשר מחייבות את הצדדים להליך השיפוטי לשקול את אפשרות השימוש בהם. לצד מנגנוני ה-ADR המוכרים בחוק הישראלי, קיימים גם מגוון של מנגנונים מסורתיים ליישוב סכסוכים, ומתפתחים מנגנונים נוספים אשר טרם קיבלו הכרה בחוק, על אף שנעשה בהם שימוש במקומות אחרים בעולם. הסמינר יחשוף לסטודנטים את מגוון החלופות ליישוב סכסוכים ואת השאלות הערכיות והמשטריות הכרוכות בהם. לאור העובדה שהשימוש במנגנוני ADR קיבל תמיכה וחיזוק בתקנות סדר הדין החדשות, יש חשיבות רבה להתמצאות מיטבית בהם. בנוסף, בשנים האחרונות גברה

משמעותית הכללתן של שאלות בנושאי החלופות ליישוב סכסוכים בבחינות ההסמכה של לשכת עורכי הדין. לפיכך, הסמינריון יכלול בוחן התמצאות בדינים הרלוונטיים לתחום. משקלו של הבוחן יהיה 10% מהציון הסופי והוא יערך במתכונת בחינות הלשכה (ספרים סגורים). הלמידה לבוחן תהיה עצמאית, על פי רשימת חיקוקים שתפורסם באתר הקורס.

בנוסף, למשתתפי הקורס תהיה הזדמנות יוצאת דופן לתרגל משא ומתן מסחרי עם תלמידי משפטים מאוניברסיטת British Columbia בקנדה! תרגיל המשא ומתן יתקיים באנגלית, באופן מקוון, במהלך חודש ינואר. לצורך המשא ומתן תוכלו להיעזר בכל חומר ולהתייעץ עם כל מי שתחפצו. משקלו של התרגיל בציון הסופי הוא 10%. מטרתו הוא להכיר לכם את עולם ה-ADR גם מההיבט המעשי שלו.

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם, הבעה עברית למשפטנים, סדר דין אזרחי.

Democracy, Tolerance and Human Rights	דמוקרטיה, סובלנות וזכויות אדם	7044301
סמסטר ב'	2 ש"ס	ד"ר מיטל פינטו

תקציר הסמינר

סובלנות נתפסת כערך מרכזי בחברות דמוקרטיות שסועות. היא מוזכרת, למשל, בהקשר של פרקטיקות דתיות שנויות במחלוקת כגון לבישת רעלה והפרדה בין נשים לגברים בתחבורה ציבורית ושל פרקטיקות חילוניות כגון מצעד הגאווה ופורנוגרפיה. בסמינר נלמד את הפרשנויות וההצדקות השונות שניתנו למושג סובלנות בפילוסופיה פוליטית. לאחר מכן נבחן את הפרשנויות השונות שניתנו למושג סובלנות בפסקי דין ישראלים בעיקר בנושאים של חופש הדת, פגיעה ברגשות ופורנוגרפיה. נעמוד על היחס בין סובלנות לבין המונח דמוקרטיה. עוד נלמד על התפקידים של זכויות שונות, כגון הזכות לחופש הביטוי, הזכות לחופש הדת והזכות לשוויון בהגנה על סובלנות ודמוקרטיה. כך למשל, חופש הביטוי מוצדק פעמים רבות בשם סובלנות ודמוקרטיה, אך גם מוגבל פעמים רבות בשם אותם ערכים. סובלנות מוצדקת פעמים רבות בשם שוויון בין בני אדם המחזיקים בערכים שונים. נשאל האם שוויון מצדיק רק סובלנות פאסיבית שבעיקרה חירות שלילית להתבטא, או האם שוויון מצדיק גם סובלנות 'אקטיבית' מצד המדינה, ששוללת ביטויים ופרקטיקות הפוגעים בשוויון ומדירים קבוצות חלשות יותר בחברה. סובלנות ודמוקרטיה מובנות פעמים רבות כחלק מהזכות לחופש הדת, אולם פרקטיקות של קבוצות דתיות מסוימות, שלכאורה מוגנות על ידי חופש הדת, אינן סובלניות כלפי חופש הדת של קבוצות דתיות אחרות, ולעיתים אף מנהיגות נורמות לא דמוקרטיות כלפי קבוצות חלשות בתוכן (מיעוטים בתוך מיעוטים).

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם; הבעה עברית למשפטנים.

תקציר הסמינר:

מבוא לדיני בריאות עוסק במשפט רפואי. הקורס מניח הנחת יסוד שמשפט רפואי הוא קודם כל משפט, אשר ככל תחום משפטי אחר, מאופיין בנורמות משפטיות המושתות על ידי הרגולטור בתחומים שונים במסגרת הטיפול הרפואי. הנורמות הללו הן חוקים מרכזיים כמו חוק הביטוח הלאומי, חוק זכויות החולה, הזכות החוקית לבריאות ועוד. במדינת ישראל קיימת מערכת בריאות המושתתת על רגולציה רחבה. מערכת מסועפת זו מנביטה את הצורך להכיר את כל ההסדרים המשפטיים הרלבנטיים, הן מצד המטופלים והן מצד המוסדות הרפואיים. הסוגיות המשפטיות שמעוררת מערכת הבריאות הן רבות ומגוונות ובקורס יושם הדגש גם על ניתוח ומחקר של בעיות מוסריות ואתיות לצד בעיות משפטיות ויתקיים "מפגש" עם קודים אתיים בסיסיים ומקורות משפטיים מרכזיים בתחום המשפט הרפואי בישראל. בסופו של הקורס אמור הסטודנט להבין את המורכבות הכרוכה בחקיקת הבריאות על היבטיה המגוונים, ולהכיר מספר סוגיות יסוד בתחום משפט הבריאות.

דרישות קדם: מחקר משפטי מתקדם; הבעה עברית למשפטנים; דיני נזיקין.